

פרסום מספר 100 - שכר ומשיכות עורכי הדין ושותפים – "כלכליסט" פברואר 2010

סיומה של שנת 2009 ותחילתה של שנת 2010 הביאו למפנה ברמות הביקוש וההיצע לכוח אדם משפטי. מנסיגה בביקוש, הקפאות והורדות שכר ועד פיטורין שאפיינו את סוף 2008 ותחילה של 2009, מוצאים אנו שוב את שוק העבודה של עורכי הדין מציג רמות ביקוש גבוהות כמעט בכל התחומים. אך כתמיד המצב אינו כה וורד בכל קצווי הסקטור המשפטי והשונות רבה. כך, מחד ישנם בסקטור אלפי עורכי דין המובטלים או משתכרים רק מעט מעל שכר המינימום ומנגד עורכי דין עליהם מתחרים משרדים רבים ומשלמים להם שכר גבוה בהתאמה. הפערים רק מתחדדים ככל שעולים אנו ברמת הבכירות והשותפות במשרדים.

לבקשת העיתון "כלכליסט" ערכנו סקר מיוחד וערכנו השוואות שכר של 3 קטגוריות עיקריות בסקטור המשפטי: (1) ארבע רמות וותק של עורכי הדין השכירים ושכרם. (2) 8 רמות של שותפים ושכרם. (3) ברמות שכר היועצים המשפטיים בסקטור הפרטי והציבורי, טיפלנו במאמר קודם ולמעוניינים פנו לעמוד הפרסומים שלנו באתר הבית www.glawbal.com.

שכר עורכי הדין השכירים

בטבלה הבאה מוצגות תמורות בשכר עורכי דין ממוצע בין השנים 2007 וחודש פברואר 2010 (שכר ברוטו כולל משכורות 13 ובונוסים). יש להדגיש כי באוכלוסיית המשרדים הגדולים והבינוניים אנו גם מונים משרדי בוטיק יוקרתיים בהם השכר עשוי להיות זהה למשרדים הגדולים.

שנת וותק	2007 משרדים קטנים	2008 משרדים קטנים	2009 משרדים קטנים	2010 משרדים קטנים	2007 משרדים גדולים בינוניים	2008 משרדים גדולים בינוניים	2009 משרדים גדולים בינוניים	2010 משרדים גדולים בינוניים
ראשונה - שנייה	₪6,500	₪6,000	₪5,700	₪5,950	₪14,000	₪14,000	₪12,750	₪13,250
שלישית-רביעית	₪8,500	₪8,250	₪8,100	₪8,450	₪19,000	₪18,400	₪17,600	₪18,200
חמישית-שישית	₪9,000	₪9,000	₪9,000	₪9,250	₪27,000	₪25,750	₪24,300	₪24,300
שביעית-שמינית	₪10,750	₪11,250	₪11,300	₪11,450	₪38,500	₪34,750	₪32,500	₪31,500

מבוסס על סקרי השכר של חברת GLawBAL, הנתונים ממוצעים, מנורמלים ונכונים לחודש פברואר 2010 (שכר ברוטו כולל משכורות 13 ובונוסים)

נחלק את התייחסותנו הקצרה לקבוצות הוותק והשכר:

1. בקבוצת עורכי הדין בשנים ראשונה ושנייה במשרדים קטנים, ראינו ירידה ממוצעת של 12% בין 2007 ל-2009. ב-2010 ניכר תיקון של כ-4% אך עדיין ממוצע השכר 5,950 ₪ רחוק כדי 8% מ-2007. לשכר עורכי דין אלו בעיקר בקרב משרדי משקי בית או פריפריה, קשר ישיר להצפת המקצוע והתחרות. שכר עורכי דין בשתי שנות הוותק הראשונות במשרדים הגדולים והבינוניים ירד בשנתיים האחרונות בשיעור של כ-9%, בתחילת 2010 אנו רואים שיפור במספר אחוזים פועל יוצא של כוחות השוק ושכר זה עולה במעט לממוצע 13,250 ₪ לחודש.
2. בקרב עורכי הדין בשנים השלישית והרביעית מיפינו בתקופת המיתון ירידה של 5% בקרב בעלי השכר הנמוך ופגיעה של כ-7.5% בקבוצת השכר הגבוהה. בשתי קבוצות אלו רואים תיקון כלפי מעלה אך עדיין לא את רמות השכר של שנת 2007. לכן במשרדים הקטנים רמה זו הינה 8,450 ₪ לחודש ובמשרדים הבינוניים והגדולים רמה זו הינה 18,200 ₪. לחודש.
3. בקרב עורכי הדין בשנים חמש ושש אנו רואים ב-2010 המשך יציבות אצל בעלי השכר הנמוך ואף עליה קלה לרמת שכר של 9,250 ₪ לחודש. הירידה של 10% בקרב בעלי השכר הגבוה בקבוצת וותק זו טרם תוקנה ולמעשה התייצבה על רמת הממוצע של 17,600 ₪ לחודש.

Zalmanovitsh David
Attorney at law, B.A, LL.B, M.B.A
CEO

4. שכר השכירים בשנים שביעית ושמינית, שעדיין אינם שותפים, מצטיין בשונות גבוהה ובוודאי בין המשרדים המגוונים לבוטיקים. יחד עם זאת אנו רואים שדווקא בקרב בעלי השכר הנמוך מסתמנת ב- 2010 המשך עליית שכר מינורית ל- 11,450 ₪ לחודש בממוצע וזאת בפרט לשם שימור עורכי דין אלו. מנגד עורכי דין יקרים בשנים אלו אשר שכרם נשחק בעת המיתון בכמעט 15% ממשיכים להדגים ירידה בשכר גם אם בשיעור נמוך יותר מהירידות שתועדו בין השנים 2007, 2008 ו- 2009 ובשנת 2010 ממוצע שכרם הינו 31,500 ₪ לחודש.

לקראת המשך שנת 2010 אנו חוזים המשך ה"אנומליה" בשוק העבודה של עורכי הדין השכירים לפיה: תמשיך התחרות בין המשרדים על עורכי דין איכותיים ובפרט בשנות וותק של שנתיים עד חמש שנים, ומהצד האחר בעיקר בשל הצפת המקצוע, נמשך ונראה עורכי דין רבים מאוד המובטלים מעבודה או עובדים ברמות שכר נמוכות ביותר.

שכר השותפים

שכר השותפים בעולם ובארץ מצוי בשונות מאוד גדולה. פערי השכר בין השכירים בשמונה שנות הוותק הראשונות מתרחבים מאוד עת עולים אנו בשנות הוותק ועת נוספים פרמטרים מבחינים רבים כגון: משרדים גדולים, משרדי בוטיק, משרדים בפריפריה, משרדים בעלי תמחיר גבוה, משרדים הממונפים בריטינרים או בבעיות גבייה, תמהיל השותפים, הסדרים פנסיוניים וכיו"ב. יש להדגיש כי אין בהכרח תיוגו של משרד כ- "גדול" כדי להדגים רמת משיכות גבוהה של כלל השותפים שכן הדבר נובע מביצועי המשרד, פרופיל לקוחותיו רמת התמחיר מבנה השותפות וכד'. אנו מנתחים את רמות התגמול שהשותפים לשמונה רמות כמפורט בטבלה שלהלן:

שותפים במשרדי עורכי דין ממוצע משיכות חודשיות בשקלים חדשים (לא שכר ברוטו)				
רמה	שותף	שנות וותק בממוצע	משרדים קטנים	משרדים גדולים ובינוניים/בוטיקים יוקרתיים
1	שותפי חוזה/שיתוף בתיקים	9-11	13,750 - 17,250	32,500 - 46,000
2	שותפים זוטרים/שיתוף בתיקים/שותפים במשרדים קטנים	11-14	16,500 - 26,750	38,500 - 56,750
3	שותפים דרג שלישי/שותפים בבוטיקים/שותפים ובעלי משרדים קטנים	13-17	18,000 - 33,500	53,750 - 82,500
4	שותפים דרג שני/שותפים בבוטיקים/בעלי משרדים קטנים	15-20	25,500 - 44,750	76,750 - 104,000
5	שותפים דרג ראשון/בעלי בוטיקים/בעלי משרדים קטנים ייחודיים	מעל עשרים	33,750 - 57,500	92,000 - 155,000
6	שותפים בכירים/בעלי בוטיקים	מעל עשרים		140,000 - 245,000
7	שותפים בכירים ביותר/בעלי בוטיקים יוקרתיים	מעל עשרים וחמש		מעל 240,000
8	שותף מייסד/שותף בכיר ביותר/בעלי בוטיקים יוקרתיים ביותר	מעל עשרים וחמש		מעל 335,000

מבוסס על סקרי השכר של חברת GLawBAL, הנתונים ממוצעים, מנורמלים ונכונים לחודש פברואר 2010 הנתונים כוללים משיכות מרווחי המשרד כולל בונסים אך ורק מפעילות משפטית

להלן ינותחו בקצרה הנתונים אשר בטבלה:

1. במשרדים הקטנים במרכז ובפרט בפריפריה, הרמה הראשונה מציגה משיכות חודשיות ממוצעות של 13,750 ₪ - 17,250 ₪ והיא כוללת את אותם שותפים זוטרים וצעירים שבדרך כלל מנגנון השותפות שלהם הינו שותפות לתיקים. רמה זו במשרדים הגדולים והבינוניים, הינה המדרגה של שותפי החוזה שנמצאים מעט מעל תקרת הזכוכית של שכירים בכירים ומשיכותיהם החודשיות הממוצעות תהיינה 32,500 ₪ - 46,000 ₪.
2. ברמה השנייה ובמשרדים הקטנים נמצא שותפים אשר בד"כ לא חצו את שנת הוותק ה-15 והללו יהיו בדרגת משיכות חודשיות ממוצעות של: 16,500 ₪ - 26,750 ₪. במשרדים הגדולים והבינוניים ובבוטיקים נמצא ברמה זו, שותפים זוטרים חלקם הגדול עדיין במנגנון של שותפות חוזה וברמות משיכה חודשיות ממוצעות של: 38,500 ₪ - 56,750 ₪.
3. הרמה השלישית במשרדים קטנים כוללת שותפים ובעלי משרדים בעלי וותק ממוצע של 15 שנות וותק הן במרכז והן בפריפריה. משיכותיהם החודשיות הממוצעות של הללו תהיינה: 18,000 ₪ - 33,500 ₪. במשרדים הגדולים והבינוניים נפגוש במדרגה זו בדרך כלל, שותפי הון בוותק של כ-15 שנים אך בדרג נמוך, או שותפים זוטרים בבטיקים, ומשיכותיהם החודשיות הממוצעות של כל הללו תעמודנה על: 53,750 ₪ - 82,500 ₪.
4. הרמה הרביעית במשרדים הקטנים הינה רמה הכוללת בעיקר בעלי משרדים קטנים בוותק של עד 20 שנים. משיכותיהם החודשיות הממוצעות של הללו תהיינה 25,500 ₪ - 44,750 ₪. במשרדים הגדולים והבינוניים או בבטיקים רמה זו הינה רמה בעלת משרע רחב ביותר הכוללת שותפים בדרג שני בעלי וותק של בד"כ עד 20 שנים שרמת המשיכות שלהם בממוצע חודשי הינן: 76,7500 ₪ - 104,000 ₪.
5. רמה חמישית הינה בעצם הרמה האחרונה במשרדים הקטנים ומעבר לה משרדים אלו יכללו ברמת בוטיקים או משרדים ייחודיים. ברמה זו קיימים בעלי משרדים קטנים ייחודיים וממוצע המשיכה החודשי בה הינו: 33,750 ₪ - 57,500 ₪. במשרדים הגדולים, הבינוניים והבוטיקים, זוהי רמה של השותפים בדרג הראשון בעלי וותק בד"כ של מעל 20 שנה ומנהלי מחלקות או יחידות רווח והפסד די גדולות. ברמה זו נמצא גם את חלק מבעלי הבטיקים וכל הללו יהיו בממוצע משיכות חודשי של 92,000 ₪ - 155,000 ₪.
6. ברמה השישית הולכים ומתמעטים השותפים ומונים מספר מאות של שותפים בכירים או בעלי בוטיקים בעלי ביצועים גבוהים. בהתאמה ברמה זו גם גדל משרע המשיכות החודשיות הממוצע ועומד על 140,000 ₪ - 245,000 ₪ לחודש.
7. ברמה השביעית נמצאת כמות קטנה אף יותר של שותפים בכירים ביותר במשרדים מסוימים גדולים ובינוניים להם ביצועים מצוינים או בעלי בוטיקים יוקרתיים. ברמה זו בישראל לא הרבה יותר ממאה שותפים אשר משיכותיהם החודשיות תעמודנה על ממוצע של מעל 240,000 ₪ בחודש.
8. הרמה שמינית הינה חריגה ובה לא יותר ממספר עשרות בודדות של שותפים מייסדים או השותפים הבכירים ביותר במשרד במשרדים מצוינים או בעלי בוטיקים יוקרתיים במיוחד שכל הללו מצליחים למשוך מידי חודש מעל 325,000 ₪. אם לרגע נפזול גם לגבוה מכך, ישנם בקרב הללו גם שותפים שממוצע משיכותיהם החודשי מעל חצי מיליון שקל!

אנו צופים שבשנת 2010 נמשיך ונראה המשך מיסוד מבנה השותפות הן בהגדרת מעמדם ושכרם של השותפים השונים, הן בבניית מבנים ארגוניים המושתתים על ביצועים כלכליים, מבנה התמחויות ופרופיל לקוחות והן בעיגון השותפות וזכויות השותפים בהסכמי שותפות מסודרים לרבות מודלים של דילול ופרישה מן השותפות.

עו"ד זלמנוביץ דודי, מייסד ומנכ"ל חברת GLawBAL המתמחה ביעוץ, בשיפור ביצועים, במיזוגים ובהשמה של הסקטור המשפטי. למאמרים נוספים אנא פנה ל: www.glawbal.com